

ЗВІТ

про науково-дослідницьку діяльність студентів і магістрантів психолого-педагогічного факультету за 2015-2016 навчальний рік

Науково-дослідницька діяльність у вищій школі є важливим компонентом підготовки висококваліфікованих фахівців відповідних профілів і спрямована на виконання таких основних завдань:

- формування наукового світогляду, оволодіння студентами методологією і методикою наукового дослідження; розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця;
- розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у розв'язанні теоретичних і практичних завдань;
- прищеплення студентам навичок самостійної науково-дослідницької діяльності, залучення їх до розв'язання наукових проблем;
- поглиблення знань у певному науковому напрямі, формування вмінь виконання курсових, дипломних, магістерських робіт, підготовки наукових публікацій;
- створення та розвиток наукових шкіл, творчих колективів, підготовка й виховання у вищому навчальному закладі резерву вчених-дослідників, викладачів.

Наукові дослідження сприяють розвитку самостійності, креативності, аналітичного мислення студентів.

Науково-дослідницька робота студентів є важливим засобом підвищення якості формування особистості фахівця, здатного творчо застосовувати у практичній діяльності останні досягнення науково-технічного і культурного прогресу.

Підвищенню якості підготовки фахівців сприяє участь студентів у науково-дослідній роботі, тому що вона:

- слугує одним із головних резервів аспірантури і пошукувачів ученого ступеня;
- є важливим джерелом поповнення наукових закладів науковими співробітниками;

- активізує і поглиблює навчальний процес, формує навички наукового мислення, сприяє оволодінню методами набуття знань з фундаментальних і спеціальних дисциплін;
- є фактором усебічного розвитку творчих та інтелектуальних якостей студентства, виховання соціально активної особистості, створює середовище самореалізації майбутнього фахівця;
- допомагає студентам розумно, раціонально використовувати час, учить зібраності, цілеспрямованості, відповідальності;
- розвиває мислення, формує вміння логічної аргументації, сприяє оволодінню методами пізнання;
- надає можливість оволодіти навичками самостійної пізнавальної діяльності, методами розв'язання наукових, науково-технічних та інших завдань.

Наукові дослідження формують самостійність, креативність, аналітичне мислення студентів.

Науково-дослідницькій роботі студентів притаманні значні можливості для формування творчої особистості будь-якого спеціаліста. Ті студенти, які постійно беруть участь у різних формах науково-дослідницької роботи, стають потім магістрами й аспірантами, продовжують наукові дослідження.

Науково-дослідницька робота студентів і магістрантів психолого-педагогічного факультету, яка здійснюється згідно з планом, затвердженим радою факультету, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» має два напрями:

1. Науково-дослідницька робота, що передбачена навчальним планом і є складовою навчального процесу:

- читання викладачами курсів, спецкурсів, спецпрактикумів, спецсемініарів;

- проведення практичних, лабораторних занять;
- виступи студентів із науковими повідомленнями на лекціях, практичних заняттях;
- виконання студентами завдань лабораторних робіт, які передбачають елементи наукового дослідження (складання узагальнених таблиць, структурних блок-схем лекції, переліку визначень ключових понять курсу з посиланням на джерела, анотування статей, книг або окремих розділів, написання рефератів і доповідей;
- виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань;
- підготовка і написання курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт, які містять елементи наукових досліджень;
- виконання конкретних завдань науково-дослідного характеру в період проходження студентами практик;
- участь груп або окремих студентів у виконанні індивідуальних планів кафедр;
- вивчення курсу «Основи наукових досліджень».

2. Науково-дослідницька робота, яка виконується у позааудиторний час:

- робота студентських проблемних груп, науково-методичного центру, науково-дослідницької лабораторії, творчих лабораторій, гуртків, студентського наукового товариства, наукового об'єднання;
- підготовка студентів до участі в конференціях, предметних олімпіадах, конкурсах, фестивалях науки, днях наукової творчості, виставках, екскурсіях, методичних семінарах, інтелектуальних іграх, педагогічних читаннях тощо;
- керівництво виконанням завдань у базових навчальних закладах;

- повідомлення студентів старших курсів про досвід своєї дослідницької роботи перед студентами молодших курсів;
- участь у дискусії з наукової проблеми, що досліджують науковці кафедри;
- організація виставок кращих студентських робіт;
- публікація результатів дослідження у періодичній пресі;
- виготовлення матеріалів наукового дослідження: діафільмів, стендів, плакатів, розробка проектів, експонатів музеїв тощо.

Викладачі психолого-педагогічного факультету використовують методи організацій наукових досліджень під час читання навчальних курсів, спецкурсів, спецпрактикумів.

Результати наукових досліджень використовуються при проведенні лабораторних і практичних занять. Розроблені авторські програми.

Студенти також виконують спеціально розроблені завдання науково-дослідницького характеру в період проходження практик. Окрім того, проблематика методології та методики наукових досліджень висвітлюється у процесі викладання курсу «Основи наукових досліджень».

Матеріали використовуються у процесі написання курсових, бакалаврських, дипломних, магістерських робіт, які містять елементи наукових досліджень, знаходять відображення у підручниках, навчально-методичних посібниках, методичних рекомендаціях, вказівках.

На основі матеріалів дослідження створені експозиції музеїв: декоративно-ужиткового мистецтва, Василя Миколайовича Верховинця, українського народного хору «Калина» та кімнати-музею психолого-педагогічного факультету.

Викладачі проводять науково-дослідну роботу зі студентами і в поза навчальний час.

Кожна кафедра є осередком наукової роботи студентів та магістрантів і забезпечує реалізацію пошукових інтересів науковців-початківців, передусім через проведення гурткової роботи, роботи проблемних груп, творчих лабораторій, творчого наукового об'єднання, науково-методичного центру, науково-дослідницької лабораторії, студентського наукового товариства. Ці ефективні форми науково-дослідницької діяльності студентів створені відповідно до рішень кафедр, керують ними досвідчені викладачі (професори, доценти, старші викладачі). До роботи залучаються студенти різних курсів, але завдання вони виконують різної складності: пишуть творчі есе, готують наукові доповіді про підсумки наукових досліджень, виставки, концертні програми, розробляють тести, готують експонати в музеї тощо. Поступово студенти оволодівають різними гранями наукового пошуку.

Зміст роботи проблемних груп, гуртків, творчих лабораторій полягає в проблемному вивченні студентами навчального матеріалу, складанні анотацій і написанні рефератів, оволодінні навичками проведення експерименту й обробки наукових результатів, виготовленні наочних посібників, засобів, проведенні просвітницької роботи серед населення, керівництві гуртками в школах, дитячих садках, на молодших курсах, участі у підготовці дозвіллевих заходів, виставок, конкурсів тощо. Окрім того, студенти і магістранти здійснюють допомогу кафедрам в організації й проведенні навчально-методичної роботи, зустрічей, екскурсій, конкурсів студентських наукових робіт, заохочують студентів до занять науковою роботою.

Сьогодні на психолого-педагогічному факультеті працює 86 проблемних груп, у роботі яких беруть участь 746 студентів і магістрантів.

Так, **кафедра музики** забезпечує керівництво такими напрямками, як: «Емоційне виховання молодших школярів засобами мистецтва» (доц. О.О. Лобач); «Формування національної культури молоді у спадщині В.М. Верховинця» (доц. Н.Ю. Дем'янюк); «Формування музичної культури майбутнього вчителя засобами хорового мистецтва» (ас. Ю.М. Гринь);

«Формування музичної культури майбутнього вчителя засобами хорового мистецтва» (ст. викл. Ремезова Н.М.); «Формування виконавських умінь і навичок у майбутніх вчителів музики (ст. викл. С.І. Глушкова); «Формування творчої особистості керівника дитячого вокально-хорового колективу» (ст. викл. Г.В. Пужай); «Українська національна культура – основа естетичного розвитку особистості» (доц. В.С. Ірклієнко); «Музико-естетичне виховання засобами українського фольклору» (доц. Н.О. Павленко); «Фоніатричні основи в роботі з дитячими голосами вчителя музичного мистецтва» (ст. викл. С.М. Жмайло).

На кафедрі соціальної і корекційної педагогіки: "Корекційна робота з молодшими школярами"(проф.ПахомоваН.Г.); «Соціально-педагогічна робота у сфері міжетнічних стосунків» (доц. Н.М. Савельєва); «Шляхи розв'язання проблеми дезадаптації підлітків з вадами розвитку у соціумі» (ст. викл. М.М. Кононова); «Технології соціально-педагогічної роботи з особами різних вікових і соціальних категорій» (доц. Г.О. Котломанітова); «Соціально-педагогічні технології у роботі з клієнтом» (доц. Н.О. Сайко); «Проблеми професійно-педагогічної комунікації у контексті соціально-педагогічної взаємодії» (доц. Л.В. Кононенко); «Діяльність соціального педагога інтернатного закладу освіти» (доц. Л.І. Куторжевська).

На кафедрі початкової і дошкільної освіти: «Актуальні проблеми естетотерапії» (проф. О.А. Федій); «Основні засади народної педагогіки в національних і загальнолюдських цінностях» (доц. О.О. Вашак); «Соціально-психологічні проблеми спілкування та взаємин дошкільників» (доц. А.В. Пасічніченко); «Наступність у роботі дитячого садка і початкової школи» (доц. Н.М. Манжелій); «Формування логіко-математичної компетентності у ДНЗ в умовах впровадження базової програми “Я у світі”» (доц. О.І. Гришко).

На кафедрі природничих і математичних дисциплін: «Шляхи удосконалення методики викладання математики в початковій школі» (проф.

Н.Д. Карапузова); «Використання навчально-інформативних технологій у майбутній професії» (доц. К.Ф. Чуб); «Актуальні проблеми дефектології» (доц. О.І. Березан); «Вивчення різноманіття грибів макроміцетів у різних природних угрупованнях Полтавської області» (доц. І.С. Бесєдіна); «Актуальні проблеми педагогічної генетики» (доц. В.М. Помогайбо); «Сучасна профілактика розповсюдження захворювань внутрішніх органів» (доц. А.В. Петрушов).

На кафедрі образотворчого мистецтва: «Методика вивчення народного мистецтва України» (ст. викл. О.О. Бабенко); «Методика вивчення різних видів народного мистецтва в загальноосвітній школі та спеціалізованих закладах освіти» (доц. Т.В. Саєнко); «Конструктивний малюнок як основа навчального процесу» (ст. викл. В.С. Бабенко); «Декоративно-ужиткове мистецтво в системі підготовки вчителя початкових класів і образотворчого мистецтва» (ст. викл. О.М. Кушніренко); «Дослідження історії методів навчання образотворчого мистецтва у закладах освіти України» (доц. І.М. Мужикова); «Релігійні засади православного мистецтва» (ст. викл. Ю.М. Самойленко); «Вивчення художніх особливостей розпису» (доц. Ю.А. Мохірева); «Формування духовної культури майбутніх вчителів образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах освіти» (ас. Т.Ф. Рибас); «Сучасні технології використання комп'ютерних технологій в навчальних закладах різного типу» (ас. Батієвська Т.В.).

На кафедрі хореографії: «Специфіка виконання латиноамериканських танців у команді формейшн» (доц. П.С.Горголь); «Композиційна побудова народно-сценічного танцю» (ст. викл. Л.Б. Пригода); «Техніка контактної імпровізації» (доц. М.М. Погребняк); «Використання навчально-танцювальних рухів та комбінацій у комплексі тренувальних вправ» (ас. О.Г. Марфіна).

На кафедрі філологічних дисциплін: «Актуальні питання методики викладання навчальних предметів, освітньої галузі «Мови і літератури»» (доц. С.П. Олійник); «Формування комунікативної компетенції в сучасних умовах освіти» (доц. Ю.І. Браїлко); «Актуальні питання вивчення німецької мови»

(доц. О.Ю. Тупиця); «Використання креативних видів роботи у процесі навчання англійської мови» (доц. О.О. Рудич); «Практична стилістика як засіб підвищення культури мовлення вчителя» (доц. Н.С. Степаненко); «Типологічні паралелі лексико-семантичних явищ в українській і російській мовах» (доц. Л.І. Мартиросян); «Викладання іноземної мови у дошкільних навчальних закладах та початкових класах» (доц. Стиркіна Ю.С).

На кафедрі психології: "Психологічна підтримка сім'ї" (доц.К.В.Седих); «Проблеми періодизації розвитку особистості протягом життя» (проф. В.Ф. Моргун); «Соціально-психологічні проблеми професійної орієнтації учнів у навчально-виховному процесі» (доц. Н.О. Гончарова); «Психологічні проблеми дослідження спрямованості особистості» (доц. Ю.Л. Горбунко); «Психологічні особливості міжособистісного спілкування» (доц. О.Г. Коваленко); «Соціально-психологічні проблеми міжособистісної взаємодії» (доц. О.Г. Мирошник); «Проблеми клінічної психології» (доц. Перетяцько Л.Г.); «Психолого-педагогічні аспекти розвитку творчої особистості» (доц. І.Г. Тітов); «Соціально-психологічні проблеми особистості» (доц. Н.О. Чайкіна); «Закономірності психічного розвитку школяра в навчально-виховному процесі» (доц. А.С. Харченко); «Проблеми розвитку та формування мотивації навчання учнів та студентів» (доц. Н.О.Юдіна); «Психологічні основи організації навчальної та професійної діяльності молоді» (доц. Ю.І. Калюжна); «Соціально-психологічні проблеми особливостей розвитку особистості учнів та студентської молоді в умовах навчальної діяльності» (доц. Т.А. Яновська).

518 студентів і магістрантів стаціонарного і заочного відділень беруть участь у роботі творчих лабораторій кафедр музики та хореографії, зокрема:

- українського народного хору «Калина» (проф. Г.С. Левченко);
- камерного хору імені Павла Лиманського (ст. викл. С.М. Жмайло);

- музичного центру «Вікторія» (ст. викл. С.В. Вовченко);
- вокального жіночого ансамблю «Свічадо» (ас. Н.М. Буць);
- народного ансамблю спортивного танцю «Грація» (доц. П.С. Горголь);
- народного ансамблю «Весна» (ст. викл. Л.Б. Пригода);
- дитячої студії ансамблю «Весна» (ст. викл. Л.Б. Пригода);
- ансамблю сучасного танцю «Кредо» (ас. Я.Г. Рева);
- ансамблю сучасного балету «Марія» (ст. викл. М.М. Погрібняк).

На кафедрі філологічних дисциплін працює творче наукове об'єднання «Слово».

На кафедрі образотворчого мистецтва – гурток «Художня фотографія» (доц. І.М. Мужикова).

Однією з форм науково-дослідницької діяльності є участь студентів у конкурсах наукових робіт та предметних олімпіадах.

Так, відповідно до розпорядження проректора з наукової роботи №1 від 21 вересня 2015 року, на базових кафедрах до 2 грудня 2015 року було проведено перший тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, на якому представлено 14 робіт.

Компетентне журі рекомендувало 9 робіт для участі у фестивалі студентських наукових робіт, який проводився 18 лютого Радою молодих учених і студентським науковим товариством з метою якісної підготовки до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт та підвищення активності студентської молоді до науково-дослідної роботи. Студентські наукові роботи:

З галузі "Мистецтвознавство" (образотворче мистецтво) Громової Вікторії Олексіївни "Особливості традиційної опішнянської іграшки" (Науковий керівник: доц.Саєнко Т.В.);

З галузі "Мистецтвознавство" (образотворче мистецтво) Погребняк Тетяни Леонідівни "Мистецтво садово-паркової скульптури" (Науковий керівник: доц. Мохірева Ю.А.);

З галузі "Дошкільна освіта" Кириченко Олени Юріївни "Особливості використання розвивального математичного матеріалу у процесі формування елементарних математичних уявлень дошкільників" (Науковий керівник: доц. Гришко О.І.);

З галузі "Корекційна освіта" Шевцової Анастасії Андріївни "Комплексний підхід до подолання мнестичних процесів у дітей із затримкою психічного розвитку" (Науковий керівник: проф. Пахомова Н.Г.);

З галузі "Корекційна освіта" Яріш Катерини Сергіївни "Використання ортодонтичних технологій у космпоексній корекційній роботі з дітьми дошкільного віку з порушеннями мовлення" (Науковий керівник: доц. Кононова М.М.);

З галузі "Соціальна та корекційна педагогіка" Дідик Таміли Анатоліївни "Організація соціально-педагогічної просвітницької роботи з дисфункціональними сім'ями" (Науковий керівник: доц. Котломанітова Г.О.);

З галузі "Соціальна та корекційна педагогіка" Падун Валентини Сергіївни "Волонтерський ріх в Україні: проблеми та перспективи" (Науковий керівник: доц.Березан В.І.);

З галузі "Соціальна та корекційна педагогіка" Сегеди Яніни Сергіївни "Соціально-педагогічний потенціал інформаційно-комунікативних технологій" (Науковий керівник: доц.Березан В.І.);

З галузі "Психологія" Пшичкіної-Фірсової Дар'ї Анатоліївни "Особливості адаптації до навчання у вищому навчальному закладі студентів різних напрямків підготовки" (Науковий керівник: доц.Яновська Т.А.).

На другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі "Дошкільна освіта" Дипломом III ступеня нагороджена Кириченко Олена Юріївна (17 березня м.Глухів), головою галузевої конкурсної комісії висловлена подяка к.п.н., доц. Гришко О.І. за якісне керівництво студентською науковою роботою та формування наукового потенціалу сучасної молоді.

У листопаді-грудні 2015 року на психолого-педагогічному факультеті відбувся I етап Всеукраїнських предметних олімпіад та конкурсу виконавської майстерності. На кафедрах факультету було визначено членів журі, розроблено

і запропоновано студентам конкурсні завдання, оформлено звітну документацію, в якій вказано: хід проведення олімпіади, склад журі, новації в організації та проведення студентської олімпіади, результати проведення, проаналізовано підготовку студентів до олімпіади, визначено конкурсні завдання, проаналізовано типові помилки студентів, перелік розділів, тем, питань, недостатньо засвоєних студентами, висловлено пропозиції щодо покращення організації та проведення студентських олімпіад, а також удосконалення роботи з обдарованою молоддю у навчально-виховному процесі факультету.

Хід і результати проведення I етапу Всеукраїнських предметних олімпіад на психолого-педагогічному факультеті

Спеціальність «Дошкільна освіта» (26.11.2015 р.)

На кафедрі початкової і дошкільної освіти психолого-педагогічного факультету створено робочу групу, викладачі якої працюють з талановитими студентами.

Для проведення I-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Дошкільна освіта» було створено робочу групу у складі:

проф. Федій О.А. – голова робочої групи;

проф. Гнізділова О.А.

доц. Ковалевська Н.В.

доц. Зімакова Л.В.

доц. Гришко О.І.

доц. Пасічніченко А.В.

доц. Карапузова І.В.

доц. Вашак О.О.

Студентам IV, VI курсів запропоновано тестові завдання з педагогіки дошкільної та завдання репродуктивного та творчого рівнів з методик

дошкільного виховання (методика формування елементарних математичних уявлень, дошкільна лінгводидактика, методика ознайомлення дітей з природою).

Завдання з педагогіки дошкільної та методик дошкільного виховання.

Тестові завдання з дисципліни «Педагогіка дошкільна»

1. Що не є компонентом системи освіти:
  - Навчальні дошкільні заклади
  - Програми навчання та виховання
  - Міністерство освіти і науки
  - Місцеві органи самоврядування освіти
2. Позначте позитивний стиль педагогічного спілкування:
  - Ліберальний стиль спілкування
  - Спілкування на основі захоплення спільною діяльністю
  - Спілкування-дистанція
  - Авторитарний стиль спілкування
3. Базовий компонент дошкільної освіти це:
  1. Програма, яка регламентує розподіл матеріалу по заняттях і по тижнях.
  2. Програмний документ, в якому зазначені вимоги до компетенції вихователя, якій навчає дітей в дошкільному закладі.
  3. Нормативний документ, якій містить вимоги до змісту дошкільної освіти та компетенції дитини.
4. Первинною складовою системи освіти України є:
  1. Планування сім'ї
  2. Дошкільна освіта
  3. Освітні програми
  4. Закон України «Про освіту»
5. Стратегія держави щодо розбудови системи дошкільної освіти спрямована на розвиток:
  1. Особистості дитини
  2. Професійних компетенцій вихователя
  3. Мережі дошкільних навчальних закладів
  4. Родини
6. Самостійні галузі загальної педагогіки, дошкільної та шкільної педагогіки, спеціальної педагогіки, історії педагогіки та ін. становлять:
  1. Систему педагогічних наук
  2. Педагогіку як науку
  3. Складову частину педагогіки
  4. Понятійний апарат педагогіки
7. Що є програмою навчання та виховання дітей дошкільного віку:
  1. „Разом з дитиною”
  2. „Я у світі”

3. „Мої перші кроки”
4. „Маляточко”
8. У дитини другого року життя наявні такі види діяльності:
  1. Предметна, емоційно-ігрова, маніпулятивна
  2. Спілкування, маніпулятивна, предметна
  3. Відображально-ігрова, рухова, предметно-маніпулятивна
  4. Спілкування, предметна, предметно-відображальна гра
9. Відмінність режисерської гри від сюжетно-рольової у тому, що:
  - Вона є більш складною
  - Вона потребує спеціальних умов зі складними декораціями
  - Вона виникає значно раніше
  - Її „керівником” є сама дитина
10. Змістом розумового виховання дошкільників є:
  - Формування у дітей навчальних навичок;
  - Формування у дітей способів мислительної діяльності і певного обсягу знань про навколишнє;
  - Оволодіння дітьми цілісною культурою і підготовка до школи.
11. Позначте пропущені слова:
Фізичний розвиток – це процес зміни _____ і _____ ознак організму
  - Кількісних і якісних
  - Морфологічних і педагогічних
  - Фізіологічних і морфологічних
  - Духовних і фізичних
12. Якого документу не існує:
  1. Закон України про дошкільні заклади
  2. Базовий компонент дошкільної освіти
  3. Державна національна програма „Освіта. Україна ХХІ століття”
  4. Національна доктрина розвитку освіти України
13. Структура дидактичної гри:
  - a) правила;
  - b) сюжет;
  - c) ігрові ролі;
  - d) ігрові дії;
  - e) дидактичні завдання;
  - f) ігрові завдання;
  - g) результат.
14. До числа ігрових умінь молодших дошкільників належать:
  - a) діяти з предметами-замінниками;
  - b) розвивати сюжет гри;
  - c) узгоджувати ігрові дії, спільний розвиток сюжету;
  - d) взаємодіяти з іншими учасниками гри.
15. У середньому дошкільному віці розвиваються уміння:
  - a) розвивати сюжет гри;
  - b) співвідносити назву ролі з певним набором дій і атрибутів;
  - c) спільно будувати і розвивати сюжет;

d) розуміти партнерів по грі.

16. Для гри старших дошкільників характерні такі ігрові вміння:

- a) розвивати сюжет гри;
- b) співвідносити назву ролі з певним набором дій і атрибутів;
- c) спільно будувати і розвивати сюжет;
- d) розуміти партнерів по грі та узгоджувати з ними свої дії.

17. Особливий вид ігрової діяльності дітей дошкільного віку, який передбачає зображення, розігрування в особах будь-якого літературного твору при збереженні послідовності епізодів - це:

- a) театралізована гра;
- b) гра-драматизація;
- c) гра на тему літературного твору.

18. Головна ознака творчої гри:

- a) участь дитини у виготовленні атрибутів для гри;
- b) наявність уявлюваної ситуації;
- c) можливість фантазувати, виявляти творчість;
- d) можливість виконувати улюблену роль.

19. Виділіть основні напрями розвитку сучасної дошкільної педагогіки.

- a) розробка проблем організації виховання дошкільників в умовах ДНЗ;
- b) проблема рейтингової оцінки дитячих садків;
- c) побудова саун і басейнів при ДНЗ;
- d) відкриття дитячих клубів при ДНЗ;
- e) розробка методики ефективної підготовки дітей до школи.

20. Дайте визначення поняття розумового виховання дошкільників.

Розумове виховання дошкільників — це:

- a) цілеспрямований процес залучення дітей до моральних цінностей людства і конкретного суспільства;
- b) педагогічно організований процес передачі від покоління до покоління засобів і знань, необхідних для фізичного вдосконалення;
- c) процес філософського осмислення життя;
- d) розвиток активної розумової діяльності дошкільників, до якого входить формування інтелектуальних умінь і навичок, уяви, виховання, пам'яті, мислення, допитливості й розумових здібностей;
- e) організація життя і діяльності дітей, яка сприяє розвитку естетичних почуттів дитини, формуванню уявлень, знань та оцінок про прекрасне у житті та мистецтві.

Завдання з методики формування елементарних математичних уявлень

1. Визначте специфіку порівняння предметів, геометричних фігур та сукупностей.

2. Наведіть приклади завдань для формування умінь у дітей виділяти ознаки об'єкта на основі співставлення його з іншим об'єктом, визначати спільні й відмінні ознаки порівнюваних об'єктів.

Завдання з дошкільної лінгводидактики

1. Розкрийте поняття «комунікативно-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку». Доберіть будь-яку естетотерапевтичну технологію для здійснення комунікативно-мовленнєвого розвитку дошкільників старшої вікової групи та доведіть його ефективність.
2. Розробіть серію підготовчих вправ та вправ на правильну вимову звука [ш].
3. Розробіть заняття з навчання дітей дошкільного віку читання з використанням альтернативної методики (методика на вибір).

Завдання з методики ознайомлення дітей з природою

1. Висвітліть тематику та структуру екскурсій при ознайомленні дітей з природою.
2. Охарактеризуйте методику проведення екскурсій в природу для дітей старшого дошкільного віку.
3. Розробіть фрагмент заняття, метою якого є практичне засвоєння дітьми середнього дошкільного віку теми «Кімнатні рослини».

Результати проведення I-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади

З 34 учасників освітньо-кваліфікаційного рівня – бакалавр:

I місце: Лукашова Юлія Олександрівна (ДВ-46) – 97 балів

II місце: Сонник Юлія Андріївна (ДВ-46) – 92 бали

Жванко Євгеній Михайлович (ДВ-47) – 90 бал

III місце: Богдан Олена Сергіївна (ДВ-46) – 85 балів

Ткаченко Вікторія Сергіївна (ДВ-47) – 83 балів.

З 5 учасників освітньо-кваліфікаційного рівня – магістр

I місце: Вертелецька Сніжана Юріївна (ДО-61) – 97 балів

II місце: Крупицька Ірина Сергіївна (ДО-61) – 94 бали

III місце: Цисик Антоніна Володимирівна (ДО-61) – 87 балів

Типові помилки студентів при виконанні конкурсних завдань.

Студенти допустили помилки у завданнях з тем «Мовленнєва творчість», «Природні умови України», «Космос»; «Тваринний світ України», «Теорія виховання», «Ігрова діяльність дітей», «Виховання дітей раннього віку». Характеризуючи теоретичний матеріал студенти не завжди можуть навести приклади його застосування на практиці або не враховують вікові особливості при доборі різних ігрових завдань для дітей дошкільного віку; вирішення педагогічних ситуацій часто поверхове, теоретичні знання розрізнені з педагогічною практикою.

СПИСОК УЧАСНИКІВ ОЛІМПІАДИ

№п/п	ПІП студента	Курс, група	Спеціальність	І
1.	Лукашова Юлія Олександрівна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
2.	Сонник Юлія Андріївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
3.	Жванко Євгеній Михайлович	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
4.	Богдан Олена Сергіївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
5.	Ткаченко Вікторія Сергіївна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	

6.	Васерук Вікторія Володимирівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
7.	Верхола Дарина Сергіївна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
8.	Гриценко Ольга Сергіївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
9.	Дерій Марина Олександрівна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
10.	Кочерженко Марина Андріївна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
11.	Литвиненко Наталія Іванівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
12.	Недобачій Людмила Володимирівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
13.	Мороз Марія Віталіївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
14.	Павлюк Анна Ігорівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
15.	Пелих Тетяна Володимирівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
16.	Піскова Ольга Вікторівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
17.	Штомпель Тетяна Яківна	IV, ДВ-46	6.010101	

			Дошкільна освіта	
18.	Решітник Анна Олегівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
19.	Сафарідзе Нателла Олексіївна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
20.	Солоніна Валентина Сергіївна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
21.	Алексеева Ілона Ігорівна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
22.	Спідченко Дарія Юріївна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
23.	Смолік Ольга Сергіївна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
24.	Шило Аліна Василівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
25.	Грудницька Віта Олександрівна	IV, ДВ-47	6.010101 Дошкільна освіта	
26.	Ігнатенко Алла Петрівна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
27.	Кириченко Олена Юріївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	

28.	Кондратюк Юлія Леонідівна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
29.	Крупіна Вікторія Андріївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
30.	М'яло Тетяна Миколаївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
31.	Павленко Дарина Костянтинівна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
32.	Пролупенко Каріна Юріївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
33.	Веклич Євгенія Йосипівна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	
34.	Вечірська Анастасія Сергіївна	IV, ДВ-46	6.010101 Дошкільна освіта	

СПИСОК УЧАСНИКІВ ОЛІМПІАДИ

№п/п	ПІІ студента	Курс, група	Спеціальність	І
1.	Вертелецька Сніжана Юріївна	V, Д-61	8.01010101 Дошкільна освіта	
2.	Крупицька Ірина Сергіївна	V, Д-61	8.01010101 Дошкільна освіта	
3.	Цисик Антоніна Володимирівна	V, Д-61	8.01010101 Дошкільна освіта	
4.	Бабич Оксана Олександрівна	V, Д-61	8.01010101 Дошкільна освіта	
5.	Павленко Тетяна Павлівна	V, Д-61	8.01010101 Дошкільна освіта	

Спеціальність «Корекційна освіта» (25 грудня 2015 року)

1. Організація І-го етапу студентської олімпіади:

1.1. Хід проведення олімпіади.

Підготовка і проведення І-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади здійснювались згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 11 від 02.12.2010 року. Олімпіада проходила на базі Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка. Наказом проректора було створено оргкомітет, на який було покладено обов'язки розробити положення про проведення олімпіади та програму заходів, визначено склад журі, куди увійшли викладачі кафедри соціальної і корекційної педагогіки.

Організаційна робота Олімпіади здійснювалась у три етапи.

Перший етап – підготовчий - був спрямований на створення науково-методичного та інформаційного забезпечення олімпіади і вміщував в собі:

- розробку Положення про умови та зміст I-го етапу олімпіади із спеціальності «Корекційна освіта», його обговорення та затвердження на засіданні оргкомітету;

- розробка програми олімпіади;

- забезпечення необхідною інформацією, а також вищих навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації, щодо термінів проведення I-го етапу олімпіади, її вимог, умов, змісту конкурсних завдань, критеріїв оцінювання;

- підготовку програми урочистого відкриття олімпіади;

- забезпечення побутових умов для учасників олімпіади та безпеки їх життєдіяльності.

Другий — основний етап - реалізація програми I-го етапу олімпіади, а саме:

- виконання завдань учасниками;

- визначення якості виконання конкурсних завдань та оцінювання робіт;

- інформаційне висвітлення результатів олімпіади;

- аналіз результатів проведеної олімпіади, обговорення пропозицій щодо умов, змісту і організації наступних олімпіад;

Заключний етап передбачав:

- визначення переможців олімпіади;

- підготовку звіту про проведення олімпіади, аналіз результатів і якості її проведення.

1.2. Склад і робота журі.

- До складу журі увійшли:

Голова журі : доктор пед. наук, проф. Пахомова Н.Г.

Члени журі: канд. психол. наук, доц. Кононова М.М, старш. викл. Олефір О.І., старш. викл. Мазур Н.В., ас. Баранець І.В.

Робота журі передбачала:

- обговорення критеріїв та принципів оцінювання робіт учасників першого туру олімпіади, програма якої передбачала два завдання;
- підведення підсумків виконаних завдань, аналіз рівня професійної підготовки студентів, визначення переможців олімпіади;
- подання оргкомітету пропозицій щодо нагородження переможців та інших учасників олімпіади заохочувальними дипломами, грамотами;
- підготовка звіту про проведення олімпіади, аналіз якості її проведення.

За час проведення олімпіади з апеляційними скаргами ніхто не звертався.

1. 3. Новації в організації та проведенні студентської олімпіади.

Олімпіада зі спеціальності «Корекційна освіта» проходила з метою визначення якості підготовки студентів з двох загально-фахових навчальних дисциплін. Кожний етап змагань був спрямований на визначення рівня професійної підготовки студентів. Крім того, програма олімпіади передбачала

завдання, які розкривало творчий потенціал майбутніх педагогів. При оцінюванні до уваги бралися як теоретична підготовленість, так і праксеологія.

1. Результати проведення першого етапу студентської олімпіади.

У I етапі її студентської олімпіади взяли участь **17** представників з різних курсів навчання за спеціальністю соціальна педагогіка.

За підсумками оцінювання та виходячи з умов, передбачених Положенням про Всеукраїнську олімпіаду було визначено: одне - **I** місце, два – **II** та одне – **III** місце.

За оцінкою учасників олімпіади була створена здорова творча атмосфера спілкування, висока компетентність членів журі, їх об'єктивне оцінювання. Оцінювання завдань здійснювалося за **100 бальною системою**.

I місце – Білявська А. (група ДФ-41)

II місце – Гузь Я., Степаниця Д. (ДФ-41)

III місце – Тричегруб В. (ДФ-41)

2.1. Аналіз підготовки студентів до олімпіади.

Під час проведення I туру студентської олімпіади з «Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія» більша кількість учасників олімпіади показали високий рівень підготовки з фахових навчальних дисциплін.

2.2. Конкурсні завдання

Завдання

Умови завдання.

- Перший рівень (тестові завдання) спрямовані на відтворення теоретичних знань з дисциплін «Спеціальна педагогіка» і «Спеціальна психологія».
- Другий та третій рівні (практичні завдання у формі проблемних задач та ситуаційних завдань) передбачають знання особливостей

психолого-педагогічної діагностики, корекції, консультування та володіння уміннями аналізувати психологічні явища і процеси.

В-1

Теоретичні питання:

I рівень

1. Поняття структура дефекту вперше запропоновано:

- а) О.Р. Лурія;
- б) Л.С. Виготським;
- в) А. Адлером;
- г) Б.В. Зейгарник.

2. Рівень нервово-психічного реагування дітей та підлітків на різні патогенні дії, що

характеризується інтенсивним формуванням коркових відділів рухового аналізатору

(лобових відділів головного мозку) і робить дану систему такою, яка може обумовлювати виникнення гіпердинамічних порушень різного генезу:

- а) сомато-вегетативний;
- б) психомоторний;
- в) афективний;
- г) емоційно-ідеаторний.

3. При помірній розумовій відсталості інтелектуальне зниження IQ відповідає:

- а) 50 - 70 умовним одиницям;
- б) 20 до 50 умовним одиницям;
- в) 35 - 49 умовним одиницям;
- г) 20 – 34 умовним одиницям;
- д) менше 20 одиниць.

4. При якій формі ДЦП діти здатні до найпростішого просторового сприймання та

узагальнення?

- а) при геміпаретичній;
- б) при атонічно-астатичній;
- в) при гіперкінетичній;

г) всі відповіді вірні.

5. Хто з дослідників у 1944 році описав «аутичну психопатію»?

- а) С. Мнухін;
- б) О. Нікольська;
- в) Г. Аспергер;
- г) В. Лебединський.

6. Основні ознаки психопатії:

- а) нестійкість у часі;
- б) тотальність психологічних рис;
- в) мінливість психологічних рис;
- г) соціальна пристосованість.

7. За психолого-педагогічною класифікацією порушення мовлення поділяються на:

- а) дві групи;
- б) три групи;
- в) чотири групи;
- г) шість груп.

8. Зробіть співвідношення вчених з їхнім внеском у теорію і практику спеціальної педагогіки і психології.

<u>Теоретичні та практичні напрацювання</u>	<u>Науковці</u>
а) Вчення про первинний і вторинний дефекти М.Монтессорі	1.
б) Методи педагогічної корекції Виготський	2. Л.С.
в) Вчення про комплекс неповноцінності та намагання до компенсації Кашенко	3. В.П.
г) Методики розвитку сенсорики і моторики дітей Адлер	4. А.

9. Зробіть співвідношення типових складнощів, що відчуває дитина з відповідним

порушенням розвитку:

<u>Типові труднощі</u>	<u>Порушення розвитку</u>
а) порушення аналітико-синтетичної функції мислення	1. РДА
б) утруднений просторовий гнозис і праксис	2. Розумова відсталість
в) фонетико-фонематичні порушення	3. ДЦП

г) низька мимовільність, розгальмованість,
гіперактивність
мовлення

4. Недорозвиток

д) уповільнені процеси сприйняття та
прийому інформації

5. ЗПР

е) порушені соціальні контакти
розвитку

6. Порушення сенсорного

Практичні завдання:

II рівень

1. Ознайомитися з задачею та дати відповіді на поставлені запитання.

Вова М., 7 років. Звернувся з мамою для оцінки підготовленості до школи. Дитина перебуває на обліку у психіатра з раннього віку з діагнозом «хвороба Дауна». Ходити почав з 1,5 років, говорити з 3-х років. Оволодів фразовим мовленням, але в основному це було повторення почутих виразів без розуміння їхнього смислу.

При патопсихологічному обстеженні була виявлена хороша механічна пам'ять, опосередковування погіршує запам'ятовування. Мислення конкретне; хлопчик називає цифри до 100, знає окремі англійські слова. Моторика рук недостатня, виконання графічних проб у край утруднене. Порушена цілеспрямованість, виражена рухова розгальмованість.

1. Який тип порушення розвитку у дитини?
2. Чи можливе навчання в масовій школі?

2. Ознайомитися з задачею та дати відповіді на поставлені запитання.

Максим (6 років 1 місяць), проходячи психодіагностику щодо готовності до навчання у школі, практично не впорався із жодним завданням: усі вони викликали у нього негативні емоції. Обстеження показало, що хлопчик абсолютно не готовий до школи: ні в мотиваційному, ні в вольовому, ні в інтелектуальному, ні в мовленнєвому відношенні. Психолог запропонував утриматися в цьому році від навчання в школі та зайнятися розвитком хлопчика. На що мати відповіла, що Максим дуже неухажливий та непосидячий, що він запущений, бо ніхто ним на займався ні в садочку, ні в сім'ї. Саме тому вона хоче, щоб він пішов до школи.

1. В чому, Ви думаєте, криються причини неготовності Максима до навчання в школі?
2. Які складнощі очікують хлопчика під час навчання в 1-му класі?
3. Змодельуйте бесіду з матір'ю, яка наполягає на своєму. Підберіть аргументи на захист особистої точки зору.

Практичні завдання:

III рівень

1. Розробити рекомендації до психолого-педагогічного вивчення дітей молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами (категорію порушення оброти самостійно).
2. Створити модель стимулювання до мовленнєвої діяльності дитини раннього дошкільного віку (першого, другого, третього року життя).

2. Час виконання завдання: 4 години

Критерії оцінювання завдання:

Теоретичні питання – від 0 до 3 балів за кожне правильно виконане завдання (усього 9 тестових запитань).

Практичні завдання - II рівня від 0 до 15 балів за кожне правильно виконане завдання (представлені 2 задачі).

Практичні завдання - III рівня від 0 до 21,5 балів за кожне правильно виконане завдання (представлені 2 завдання).

Максимальна кількість – 100 балів.

2.3. Аналіз типових помилок студентів, перелік розділів, тем, недостатньо засвоєних студентами.

2.3.1. У деяких студентських роботах прослідковувалися недостатні зв'язки теоретичних знань з їх використанням при вирішенні практичних завдань.

2.3.2. У окремих випадках були незначні неточності у висвітленні теоретичних питань.

2.4. Пропозиції щодо поліпшення організації та проведення студентських олімпіад, а також удосконалення роботи з обдарованою молоддю у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів.

Результати проведення I-го туру студентської олімпіади зі спеціальності «Корекційна освіта», а також думки учасників дають можливість окреслити пропозицію щодо покращення організації та проведення олімпіади.

1. При комплектації завдань до олімпіади та в процесі вивчення профільних дисциплін надавати перевагу завданням, що передбачають володіння вміннями аналізувати психологічні явища і процеси та завданням творчого характеру.

2. Підготувати та упорядкувати матеріали олімпіади з подальшим їх виданням.

Додаток

Форма 1

СПИСОК УЧАСНИКІВ ОЛІМПІАДИ

№	ІІІ	Курс, група	Спеціальніст ь	К-ть балів	Місце в особистісному заліку
1	Білявська Анастасія	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	90	1
2	Гузь Яна	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	86	2
3	Степаниця Дар'я	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	86	3
4	Тричегруб Вікторія	ДФ41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	84	3
5	Чегринець Світлана	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	77	4
6	Походунова Марина	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	76	4
7	Хлопоніна Олександра	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	76	4
8	Левицька Альона	ДФ-31	Спеціальна педагогіка.	72	5

			Спеціальна психологія		
9	Іващенко Аліна	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	71	6
10	Плющова Юлія	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	70	7
11	Недайборщ Наталія	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	68	8
12	Кусімо Анастасія	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	66	6
13	Скляр Аліна	ДФ-41	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	64	7
14	Майстренко Тетяна	ДФ-31	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	64	8
15	Орищенко Ірина	ДФ-31	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	63	6
16	Гузема Дарія	ДФ-31	Спеціальна педагогіка.	60	7

			Спеціальна психологія		
17	Гріневич Тетяна	ДФ-31	Спеціальна педагогіка. Спеціальна психологія	60	8

Студентська олімпіада з живопису (16.03.2015 р.)

1. Організація I-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади:

1.1. Хід проведення олімпіади.

Проведена 16.03.201 на психолого-педагогічному факультеті, кафедрі образотворчого мистецтва, ауд.412, 415, 16.¹⁰ – 19.⁰⁰

1.2. Склад та робота журі.

До складу журі входили:

- Чернощоків А.Є.(голова журі);
- к.п.н., доцент Саєнко Т.В.
- ст. викладач Бабенко О.О.

1.3. Новації в організації та проведенні студентської олімпіади.

Практична робота.

2. Результати проведення I-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади.

2.1. Аналіз підготовки студентів до олімпіади.

- попередньо проведена теоретична підготовка;
- ознайомлено студентів з технікою виконання роботи гуашевими фарбами;
- зроблено педагогічний аналіз робіт відомих художників та студентських робіт у даному аспекті обговорення.

2.2. Конкурсні завдання.

Тема: «Короткостроковий етюд голови натурщиці».

Матеріали: папір (Формат №8), олійні фарби, розчинник, пензлі, мастихін, палітра, простий олівець, гумка.

Завдання: компоновка і композиція в форматі; конструктивна побудова моделі (натури); тонове і кольорове вирішення; передача світлотіні; техніка, майстерність виконання.

2.3. Аналіз типових помилок студентів, перелік розділів, тем, питань, недостатньо засвоєних студентами.

Типові помилки: неграмотна композиція натури в форматі, погіршеності в конструктивній побудові моделі, у співвідношенні головних і другорядних величин; помилки у світлотіньовому вирішенні; невірно вирішені кольорові і тональні відношення, недостатній рівень оволодіння технікою олійного живопису; неохайність виконання.

2.4. Пропозиції щодо покращення організації та проведення студентських олімпіад, а також удосконалення роботи з обдарованою молоддю у навчально-виховному процесі.

3. Додатки:

3.1. Список учасників олімпіади

№ п/п	П.І.П. студента	Курс, група	Спеціальність.	Кількість балів.	Місце в особистому заліку
1.	Алтанченко Катерина Юріївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	95	1
2.	Барановська Ганна Миколаївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	69	15
3.	Гречановська Ганна Ігорівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	79	10
4.	Дзюба Валерія Романівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	69	15
5.	Діденко Володимир Володимирович	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	68	17
6.	Дудник Олена Анатоліївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	82	7
7.	Капустник Олексій Юрійович	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	71	13
8.	Кисляк Олександр Юрійович	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	-	
9.	Комінар Анна Геннадіївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	75	12
10.	Кравченко Валерія Миколаївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	88	5
11.	Кухаренко Тетяна Іванівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	-	

12.	Лисенко Марія Михайлівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	78	11
13.	Литвин Альбіна Валентинівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	66	18
14.	Ломака Павло Миколайович	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	90	4
15.	Миронова-Гальченко Ярослава Ігорівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	87	6
16.	Петриченко Анна Олегівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	81	8
17.	Середа Марина Валеріївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	-	
18.	Сотнікова Марина Анатоліївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	70	14
19.	Сухоребрий Антон Володимирович	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	93	2
20.	Усенко Руслана Євгеніївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	70	14
21.	Ходня Анастасія Андріївна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	80	9
22.	Яценко Альона Вікторівна	III, ОМ-35	Образотворче мистецтво	91	3

Переможці олімпіади:

1 місце – Алтанченко Катерина Юріївна

2 місце – Сухоребрий Антон Володимирович

3 місце – Яценко Альона Вікторівна

Спеціальність “Психологія” (25.11.2015 р.)

1. Організація I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади

1.1. Хід проведення олімпіади

Олімпіада з психологічних дисциплін є постійно діючою на факультеті системою заходів, що проводяться протягом навчального року та мають на меті виявлення обдарованої студентської молоді, зорієнтованої на професійну діяльність в сфері практичної психології. Вона дозволяє виявити інтелектуальний та творчий потенціал студентів, здійснити поточний контроль за ходом засвоєння ними психологічних знань, намітити шляхи вдосконалення навчальної та професійної підготовки майбутніх практичних психологів.

У 2015-2016 н.р. у олімпіаді з фахових дисциплін взяли участь студенти III-V курсів психолого-педагогічного факультету. Загальна кількість добровільних учасників склала 15 осіб.

З метою виявлення рівня теоретичної і практичної підготовки студентів з психологічних дисциплін, а також їх професійної підготовки до майбутньої практичної діяльності, до програми I етапу предметної олімпіади були включені практично зорієнтовані конкурсні завдання творчого характеру.

Конкурсні завдання виконувалися протягом двох годин. При оцінці письмових робіт враховувалась точність відповіді, посилення на спеціальну науково-методичну літературу, повнота та послідовність викладу, творче застосування набутих знань, оптимальність запропонованих шляхів і методів розв'язання психолого-педагогічних завдань, уміння пов'язувати теорію з практикою у відповідності до вимог, які стоять перед сучасною практичною психологією. Відповідно до цього за кожне завдання нараховувалась певна кількість балів. Переможці (I, II, III місця) визначалися за сумою одержаних балів (при рівній кількості балів декількох учасників першість визначалась з урахуванням показників і досягнень у науково-навчальній діяльності).

Після проведення олімпіади студенти були ознайомлені з результатами своїх робіт. Крім цього був проведений їх детальний аналіз та спільне обговорення.

1.2. Склад та робота журі

Конкурсна комісія у складі доц. Тітова І.Г. (голова журі), доц. Коваленко О.Г., доц. Шевчук В.В. затвердила порядок проведення I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади, визначила критерії оцінювання письмових робіт, проаналізувала рівень виконання студентами конкурсних завдань та на цій основі розробила змістовно-формальні аспекти підготовки переможців до участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

2. Результати проведення I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади

2.1. Аналіз підготовки студентів до олімпіади

Під час перевірки та аналізу конкурсних робіт виявився достатньо високий рівень базової підготовленості учасників олімпіади. Зокрема, слід відмітити прагнення студентів не лише констатувати психологічні факти та закономірності, а проявити творче мислення, психолого-педагогічну ерудицію, набуті під час навчання професійні здібності.

2.2. Конкурсні завдання

Комплект завдань I етапу студентської олімпіади розроблено на кафедрі психології. Нижче наводяться приклади конкурсних завдань.

Завдання 1.

Дайте психологічне обґрунтування такій пораді батькам: «Якщо Ви хочете розвинути в дитині певні якості, ставтеся до неї так, немов вони вже є».

Завдання 2.

Прочитайте сюжет уявного експерименту та дайте розгорнуту відповідь на запитання: чи буде ця система здійснювати сприймання так само, як й людина? «Уявімо собі, що мільярд китайців погодився імітувати роботу людського мозку, причому кожен китаєць відтворює роботу певного нейрона. Інформація, що детермінує й синхронізує їхні дії передається їм за допомогою супутника. Китайці-нейрони також забезпечені засобами обміну інформацією один з одним».

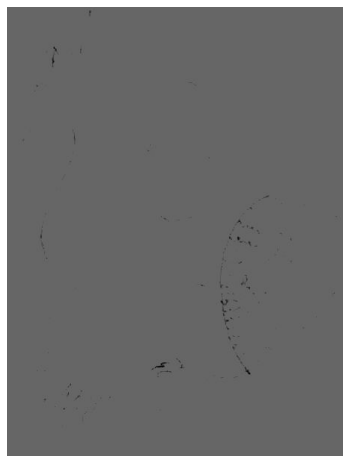
Завдання 3.

Прочитайте уривок з віршу С. Михалкова та поясніть особливості дитячого сприймання:

*«Мы гуляли по Неглинной,
Заходили на бульвар,
И купили синий-синий,
Презеленый, красный шар»*

Завдання 4.

1. Дайте орієнтовну психологічну характеристику людині, яка намалювала цей малюнок неіснуючої тварини.
2. Які поради цій людині може дати психолог?

Завдання 5.

1. Дайте психологічний аналіз змісту таких рядків з віршу Т.Г. Шевченка “Думка”:

Добре тому багатому:

Його люди знають;

А зо мною зострінуться –

Мов не добачають.

2.3. Аналіз типових помилок студентів

Аналізуючи та обговорюючи зі студентами їх конкурсні роботи, слід відмітити деякі труднощі, що виникали у деяких учасників: недостатній рівень сформованості навичок утворення міждисциплінарних зв'язків, недорозвиненість навичок використання наукового психологічного дискурсу під час розв'язання практичних завдань, недостатня сформованість індивідуальної стратегії діагностико-корекційної та розвивальної роботи з конкретною людиною.

2.4. Пропозиції щодо покращення організації та проведення студентських олімпіад

З метою вдосконалення роботи з обдарованою молоддю у навчально-виховному процесі на факультеті слід:

1. Продовжувати роботу щодо організації безперервної системи підготовки потенціальних кандидатів для участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді.

2. Поширити практику використання комп'ютерних технологій у системі організації лабораторних та практичних занять з прикладних психологічних дисциплін.

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕМОЖЦІВ

I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади

зі спеціальності “Психологія”,

проведеного 25.11.2015 р. на психолого-педагогічному факультеті

№	Прізвище, ім.'я, по батькові студента	Курс, група	Результати	
			Бали	Місце
1.	Поправка В.	ПП-511	90	I
2.	Красильна К.	ПП-411	90	I
3.	Вишовська О.	ПП-414	85	II
4.	Машир Д.	ПП-413	85	II
5.	Заїка Р.	ПП-313	80	III
6.	Кухаренко А.	ПП-413	80	III
7.	Слісь В.	ПП-313	75	IV
8.	Бутко Л.	ПП-411	75	IV
9.	Герасименко Є.	ПП-413	70	V
10.	Шаповал М.	ПП-211	70	V

11.	Антонюк І.	ПП-211	65	VI
12.	Солодка Н.	ПП-412	65	VI
13.	Івановський Р.	ПП-412	60	VII
14.	Коберник А.	ПП-212	60	VII
15.	Миколаєнко В.	ПП-212	60	VII

Спеціальність «Початкова освіта» (2.12.2015 р.)

На кафедрі початкової і дошкільної освіти психолого-педагогічного факультету створено робочу групу, викладачі якої працюють з талановитими студентами.

Для проведення І-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Початкова освіта» було створено робочу групу, до складу якої увійшли педагоги та методисти:

"Початкова освіта"

- проф. Федій О.А. – голова робочої групи
- проф. Карапузова Н.Д.
- доц. Манжелій Н.М.
- доц. Пасічніченко А.В.
- доц. Починок Є А.
- доц. Олійник С.П.
- доц. Саєнко Т.В.
- ст.викл. Кушніренко О.М.

Студентам IV, V курсів запропоновано завдання репродуктивного та творчого рівнів з педагогіки, психології та методик початкового навчання (методика навчання математики, методика навчання освітнього галузі "Мови

і літератури", методика навчання природознавства, методика образотворчого мистецтва, методика трудового навчання).

Результати проведення I-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади

З 42 учасників:

I місце: Леонт'єва Жанна (ПН-416) – 97 балів;

II місце: Мотрій Анастасія (ПН-416) – 95 бали;

III місце: Синільник Наталія (ПН-417) – 90 балів

16 березня 2016 року, в рамках тижня психолого-педагогічного факультету, відбувся традиційний обласний конкурс виконавської майстерності "AD LIBITUM" студентів музичних спеціальностей, присвячений 160-річчю від дня народження українського педагога й композитора Данила Яковича Крижанівського.

Склад журі конкурсу: голова — заступник завідувача кафедри музики, кандидат педагогічних наук, доцент Наталія Юріївна Дем'янюк

члени журі: кандидат мистецтвознавства, доцент Галина Миколаївна Полянська, старший викладач Сергій Володимирович Вовченко

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ

Базова освіта – музична школа

Музичний інструмент

I місце: Смірнова Вікторія, I курс (ф-но). Клас асистента Б. Є. Матвійчука

II місце: Крамар Тетяна, II курс (ф-но), базова освіта – музична школа (ф-но).
Клас ст. викл. С. І. Глушкової

Брехарь Тетяна, III курс (акордеон), базова освіта – музична школа (акордеон).
Клас ст. викл. В. П. Яковлева

III місце: Карась Тетяна, III курс (ф-но), базова освіта – музичне училище (бандура). Клас доц. Н. О. Павленко

Бакулей Вікторія, II курс (ф-но), базова освіта – музична школа (ф-но). Клас ст.викл. С. І. Глушкової

Фортепіанний дует

I місце: Крамар Тетяна, II курс (ф-но), базова освіта – музична школа (ф-но), Бакулей Вікторія, II курс (ф-но). Клас ст. викл. С. І. Глушкової

III місце: Бардиш Каріна (неповна ДМШ, Гадяч. уч. культ., вокал), Домненко Аліна (без муз. підготовки), II курс (ф-но), . Клас ст. викл. С. І. Глушкової

Вокал

II місце: Шевченко Володимир, IV курс (вокал), базова освіта – музична школа. Клас ст. викл. С. М. Жмайла, концертм. С. О. Подворна

III місце: Домненко Аліна, II курс (вокал), (без муз. підготовки), Клас асист. О. М. Каришиної, концертм. І. М. Шкляр

Базова освіта – музичне училище

Музичний інструмент

I місце: Голега Тетяна, III курс (ф-но), базова освіта – музичне училище (ф-но). Клас ст. викл. С.І. Глушкової.

II місце: Рагуліна Маргарита, IV курс, (ф-но), базова освіта – музичне училище (теорет.). Клас асист. А. О. Трохименко

Кириченко Рената, VI курс (ф-но), базова освіта – музичне училище (хормейст.). Клас доц. В.С. Ірклієнко.

Паламарчук Олексій, I курс (баян), базова освіта – музичне училище (баян). Клас ст. викл. О. І. Чухрая

III місце: Білозоренко Ярослав, I курс (ф-но, заоч.), базова освіта – музичне училище (ф-но). Клас асист. Ю. М. Гринь

Вокал

I місце: Прокопченко Наталія, I курс заоч. Клас старшого викладача Н. М. Ремезової

III місце: Карась Тетяна, III курс (вокал), базова освіта – музичне училище (бандура). Клас доц. Н. О. Павленко

З метою підготовки студентів до участі у II етапі Всеукраїнських предметних олімпіад створено робочі групи та затверджено графіки проведення консультацій.

На II етапі Всеукраїнських предметних олімпіад студенти психолого-педагогічного факультету виступили з такими результатами:

XII Всеукраїнська студентська олімпіада (з міжнародною участю з напрямку "Корекційна освіта (за нозологіями)" (м.Кам'янець-Подільський, 2016 р.):

Шевцова Анастасія нагороджена дипломом III ступеня;

Білявська Анастасія – грамотою за експериментальний характер дослідження.

Леонт'єва Жанна нагороджена дипломом III ступеня у Всеукраїнській студентській олімпіаді з української мови (7-8 квітня 2016 р., м.Харків);

Красильна Катерина нагороджена грамотою за найкращу наукову роботу у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з "Теоретичної та прикладної психології";

Крупицька Ірина –магістрантка нагороджена грамотою за найкращу ідею доповіді у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з дошкільної освіти (м.Київ), грамотою нагороджена кафедра початкової і дошкільної освіти за підготовку студентів Крупицької Ірини та Жванко Євгена;

Мотрій Анастасія нагороджена грамотою за педагогічну компетентність у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з початкової освіти (19-21 квітня,2016 р.,м.Кіровоград).

Студенти і магістранти взяли активну участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних науково-практичних конференціях, семінарах, дискусійних круглих столах, педагогічних читаннях (див. план проведення конференцій, семінарів, педагогічних читань у 2015-2016 навчальному році).

Питання організації і проведення науково-дослідної роботи студентів і магістрантів систематично заслуховуються на засіданнях кафедр.

Список спільних наукових робіт студентів, магістрантів, викладачів психолого-педагогічного факультету за 2015-2016 навчальний рік.

№	Назва	Кількість сторінок	Кількість аркушів
1.	Формування сучасного освітнього середовища: теорія і практика. Збірник наукових праць.-Частина I.- Полтава: ПНПУ, 2016.	205	9
2.	Формування сучасного освітнього середовища: теорія і практика. Збірник наукових праць.-Частина II.- Полтава: ПНПУ, 2016.	185	7
3.	<i>Кононова М.М., Степаниця Д.Ю.</i> Об'єктивація психологічних захистів у підлітків із заїканням у форматі активного соціально-психологічного пізнання / М.М. Кононова, Д.Ю. Степаниця // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць : вип. 7, у 2 т./ за ред. В.М. Синьова, О.В. Гаврилова. – Кам'янець-Подільський : ПП Медобори – 2006, 2016. – Т.1. – 452 с. (ISSN 2413-2578 ICV 2014: 29.63)	0,5	
4.	<i>Білявська А.О., Олефір О.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ / Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, корекційний і медичний аспекти: матеріали регіонального науково-практичного семінару (11 квітня 2014 р., м. Полтава) / за заг. ред. Пахомової Н.Г. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2016.-С.17-21.	0,2	
5.	<i>Гузь Я.О., Олефір О.І.</i> ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗНМ ІІІ РІВНЯ/ Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства:	0,2	

	соціально-педагогічний, корекційний і медичний аспекти: матеріали регіонального науково-практичного семінару (11 квітня 2014 р., м. Полтава) / за заг. ред. Пахомової Н.Г. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2016.-С.54-57.		
6.	<i>Дрозд Л. В., Дрозд М. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ ТЕМПО- РИТМІЧНОЇ СТОРОНИ МОВЛЕННЯ/ Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, корекційний і медичний аспекти: матеріали регіонального науково-практичного семінару (11 квітня 2014 р., м. Полтава) / за заг. ред. Пахомової Н.Г. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2016. – С.62-65.	0,2	
7.	<i>Кононова М.М., Головач Н.П., Кононов Б.С.,</i> ДО ПРОБЛЕМИ ПІЗНАННЯ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ ПЕРЕЖИВАННЯ ПСИХІЧНОЇ ТРАВМИ У СУБ'ЄКТІВ ІЗ ЗАЇКАННЯМ / Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, корекційний і медичний аспекти: матеріали регіонального науково-практичного семінару (11 квітня 2014 р., м. Полтава) / за заг. ред. Пахомової Н.Г. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2016. –С.98-102.	0,2	
8.	<i>Олефір О. І., Масляк В. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОРЕКЦІЙНИХ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ/ Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, корекційний і медичний аспекти: матеріали регіонального науково-практичного семінару (11 квітня 2014 р., м. Полтава) / за заг. ред.	0,2	

	Пахомової Н.Г. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2016.-С.180-183.		
9.	<i>Олефір О.І., Тричегруб В.С.</i> МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ/ Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, корекційний і медичний аспекти: матеріали регіонального науково-практичного семінару (11 квітня 2014 р., м. Полтава) / за заг. ред. Пахомової Н.Г. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2016.-С.183-187.	0,2	
10.	Рева М.М., Калініченко В.В. Дослідження емоційного інтелекту студентів з різним рівнем схильності до маніпулювання іншими /М.М.Рева, В.В.Калініченко //ІІ міжнародна конференція "Інноваційні підходи і сучасна наука" (м.Київ,31 травня 2016 року).	0,3	

Заступник декана з наукової роботи

доц.Олійник С.П.

